DVOJMESAČNÍK OBYVATEĽOV MESTA DOBŠINÁ

Dobšinské noviny

ročník **XVII.**, č **2.**, **apríl - máj 2024**, www.dobsina.sk

Deň matiek v Dobšinej

Deň matiek je výnimočný sviatok, ktorý pamätá na všetky mamičky. Samozrejme, patrí aj všetkým adoptívnym či náhradným mamám. Je to oslava materstva, obetavosti a lásky matiek voči svojim deťom. Byť matkou je životným poslaním. Aj tento rok sme si pripomenuli tento výnimočný deň 10.5.2024 v KD, počas ktorého deti vyjadrili lásku a úctu ženám - matkám.

Ku Dňu matiek už tradične patria rôzne pozornosti a darčeky. Najväčšiu radosť každej mamičke spraví práve darček od jej dieťatka. Milá kresba, kostrbaté srdiečko, drobnosť, ktorú dieťa vytvorilo v škôlke , alebo milá básnička. V našej materskej škole tomuto sviatku pripisujeme veľkú dôležitosť a veľmi nám záleží na tom, aby sa deti poďakovali svojím mamám za ich lásku a starostlivosť. Nebolo tomu inak ani tento rok, mali sme pripravené hudobno - tanečné pásmo, kde deti predviedli svoje tanečné schopnosti a zručnosti v ľudovom tanci, spoločenskom tanci a disco tanci. Deti sa prezentovali prednesom a spevom spoločnej piesne „Mamka Moja Mamička“, ktorú zaspievali na záver vystúpenia. Odmenou nám bol potlesk prítomných hostí a slová uznania a pochvaly, že hoci sú deti ešte malé, zvládli výkon na javisku na výbornú. Ďakujeme za spoluprácu pri ozvučovaní p. Júliusovi Korintušovi , za krásne foto p. Vladimírovi Václavikovi a za nádherné videá p. Róbertovi Molovi. Ďakujeme všetkým mamičkám za to, že ste.

Text: Dana Gergošová
foto: V . Václavík

Pripomenuli sme si 79. výročie konca druhej svetovej vojny

V utorok 07. mája 2024 sa v blízkosti Námestia baníkov v Dobšinej, v neďalekom parku uskutočnila slávnosť 79. výročia víťazstva nad fašizmom, konca druhej svetovej vojny. Na tomto akte sa zúčastnili členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, široká verejnosť, ale aj zastupujúci primátora mesta Dobšiná, Karol Horník, taktiež pracovníci mestského úradu. Prítomní zložili vence k pamätníku padlých hrdinov, pri ktorom držali stráž členovia miestneho baníckeho združenia Bruderschaft. Po krátkej básni v podaní pani Márie Gazdíkovej nasledovali oficiálne príhovory zástupcu primátora mesta a predsedu SZPB v Dobšinej, JUDr. Eduarda Šmelka.

Z kroniky mesta sa dozvedáme, že z príležitosti kapitulácie fašistického Nemecka, aj Mesto Dobšiná usporiadalo 09. mája 1945 veľkolepú oslavu. Domy boli ozdobené zástavami a v podvečer uli-

pokračovanie str. 3

Z rokovania 11. zasadnutia mestského zastupiteľstva

V poradí 11. Mestské zastupiteľstvo mesta Dobšiná, ktoré sa konalo v priestoroch historickej radnice dňa 25.04.2024 sa v úvode nieslo v znamení zmien v poslaneckom zložení. Z funkcie poslankyne mestského zastupiteľstva totiž odstúpila pani Anna Macková. V úvode zastupiteľstva preto boli slávnostne vymenovaní po zložení poslaneckého sľubu náhradníci, ktorí súhlasili s výkonom funkcie: V náhradnom termíne Miroslav László (251 hlasov) a Milan Bartko (119 hlasov).

Poslanci MsZ schválili na základe výsledku výberového konania aj menovanie Lucie Paľovej Pásztorovej do funkcie konateľa spoločnosti DOBSCHAU, s. r. o. s účinnosťou od 25.04.2024. Spoločnosť vznikla roku 2016 a mala by byť sociálnym podnikom s rôznym druhom pôsobnosti a ponúkaných služieb. Mesto Dobšiná poskytlo v tomto roku dve dotácie a to poskytnutie finančnej dotácie pre Mestský futbalový klub Dobšiná vo výške 6 000 € na financovanie futbalovej sezóny v roku 2024 a poskytnutie dotácie pre Mestský športový klub Dobšiná – stolný tenis, vo výške 2 000 € na financovanie stolno-tenisovej sezóny v roku 2024.

Poslanci schválili rozpočet mesta, ale aj prijatie úveru vo výške 300 000 € na nákup nového vozidla na zvoz komunálneho odpadu a spolufinancovanie budúcich investičných projektov. Medzi takéto projekty patrí aj zvýšenie kapacít materských škôl. Podľa Plánu obnovy a odolnosti SR je aj Mesto Dobšiná povinné zabezpečiť podmienky na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania pre deti od 5 rokov a zavedenie právneho nároku na miesto v materskej škole, alebo u iných poskytovateľov predprimárneho vzdelávania od 3 rokov. Mestu Dobšiná na to žiaľ chýbajú priestorové kapacity, kde najskloňovanejšou alternatívou je vybudovanie ďalšej materskej školy, pričom najvhodnejšou budovou je bývalá budova jaslí a neskôr reštaurácie Tri ruže.

Po prerokovaní správ o výsledku vykonaných kontrol hlavnou kontrolórkou mesta a po zistení pochybení z roku 2023 poslanci mestského zastupiteľstva navrhli v rozprave podanie trestného oznámenia orgánom činným v trestnom konaní. Trestné oznámenie bolo podané hlavnou kontrolórkou a poslancami MsZ 13. mája 2024 a to za podozrenie z podvodu, podozrenie zo zneužitia právomoci verejného činiteľa a podozrenie zo zanedbania povinností pri správe zvereného majetku. O záveroch vyšetrovania vás budeme informovať.

Sprac. & foto: J. Karika

Nová ambulancia všeobecného lekára

Vážení občania, po dlhoročnom úsilí mesta Dobšiná o zriadenie ambulancie všeobecného lekára pre dospelých v našom meste sa podarilo, v novozrekonštruovanom Centre integrovanej zdravotnej starostlivosti Dobšiná, vytvoriť priestory s možnosťou zriadenia druhej ambulancie všeobecného lekára pre dospelých, ktorú prevádzkuje spoločnosť MALMED, s. r. o.

Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých MALMED, s. r. o., na adrese Dobšiná, Nová ulica č. 814, je v prevádzke od 1.4.2024, má uzavreté zmluvy so všetkými zdravotnými poisťovňami. Zdravotnú starostlivosť poskytuje lekár MUDr. Marek Laskovský s atestáciou zo všeobecného lekárstva a dvoma atestáciami z internej medicíny, zastupujúci lekár MUDr. Martin Mrázik s dvoma atestáciami z chirurgie.

VÚC - Košický samosprávny kraj - Odbor zdravotníctva stanovil pre túto ambulanciu zdravotný obvod, do ktorého patria obce: Nižná Slaná, Petrovo, Slavoška, Brdárka, Hanková, Koceľovce, Markuška.

Prihlásiť sa môžu aj obyvatelia mesta Dobšiná a ďalších obcí, všetci majú možnosť slobodnej voľby lekára.

Bližšie informácie vám poskytnú, priamo v ambulancii na adrese Dobšiná, Nová ulica

č. 814 Dobšiná, II. poschodie Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti Dobšiná, alebo na tel. č. 0902 965 304.

Prevádzka ambulancie je toho času skúšobná, v prípade, ak nebude zo strany pacientov záujem o poskytovanie zdravotnej starostlivosti touto spoločnosťou všeobecného lekára pre dospelých v Dobšinej, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti môže túto ambulanciu k 1.8.2024 zrušiť.

Spomienka

„To, že sa rana zahojí, je len klamné zdanie,
v srdci nám bolesť ostala a tiché spomínanie."
Dňa 16. marca 2024 sme si pripomenuli smutné 5. výročie úmrtia Štefana Potočného. S láskou spomína smútiaca rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

marec - apríl 2024

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby zistili v 21 prípadoch na území mesta priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kde vodiči motorových vozidiel nerešpektovali dopravnú značku zákaz státia a vozidlá stojace v protismere a státie na chodníku. Vodičom boli uložené pokuty v blokovom konaní.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok krádeže haluzoviny bez povolenia na výrub drevín a drobné krádeže v počte 3 prípadov. Uvedené skutky boli príslušníkmi MsP na mieste riešený pokutou v blokovom konaní za priestupok krádeže.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v počte 4 prípadov. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok porušenie VZN mesta Dobšiná a to voľný pohyb psa v 2 prípadoch. Zodpovedným občanom za psa bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok porušenie VZN mesta Dobšiná, nepovolený ambulantný predaj z automobilu s cudzími štátnymi ŠPZ a to 6 prípadov. Uvedením osobám bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok proti verejnému poriadku v počte 6 prípadov. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

V mesiaci Marec hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami v počte prípadov 7. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby zistili v 10 prípadoch na území mesta priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kde vodiči motorových vozidiel nerešpektovali dopravnú značku zákaz státia a vozidlá stojace v protismere a státie na chodníku. Vodičom boli uložené pokuty v blokovom konaní.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok krádeže haluzoviny bez povolenia na výrub drevín a drobné krádeže v počte 6 prípadov. Uvedené skutky boli príslušníkmi MsP na mieste riešený pokutou v blokovom konaní za priestupok krádeže.

pokračovanie strana 3.

Deň narcisov v Dobšinej

Dňa 18. apríla 2024 sa konal už 28. krát Deň narcisov. Táto verejná zbierka sa organizuje na podporu ľudí, ktorí bojujú s rakovinou. Cvč v Dobšinej sa tejto zbierke venuje už niekoľko rokov a teší nás, že naše dobrovoľnícke rady sa stále zväčšujú .

Tento rok nám so zbierkou pomohli dobrovoľníci na ZŠ Eugena Ruffinyho v Dobšinej, študenti zo SOŠ techniky a služieb v Dobšinej ďalej sa zapojila ZŠ a MŠ vo Vlachove a ZŠ Mlynky Biele Vody. Dobrovoľníčky Karin Liptáková a Martina Červenáková. Všetkým patrí veľká vďaka. V tomto roku sa nám podarilo vyzbierať sumu 841,55 € vďaka ľudom, ktorí prispeli a nie je im ľahostajný osud chorých ľudí.

Ako uvádza Liga proti rakovine, na Slovensku pribudne ročne okolo 40 000 onkologických pacientov. Život občas „bodne“, obrátiť sa naruby a to v mnohých prípadoch oznámenia onkologickej diagnózy. Liga proti rakovine ďakuje všetkým, ktorí sa na „život z inej strany“ dokážu pozrieť a byť solidárni v podobe pripnutia narcisu a prispenia do zbierky Deň narcisov. Prispieť na podporu ľudí s rakovinou môže každý. Liga proti rakovine pomáha onkologickým pacientom na Slovensku už 34 rokov a to aj prenesením informácií o podpore ľudí bojujúcich s týmto zákerným ochorením priamo do ulíc miest tak, ako to urobili aj naši dobrovoľníci v Dobšinej.

Bc. Bibiána Slováková

Výsledky prezidentských volieb v Dobšinej

Od 07:00 hod. do 22:00 hod. boli dňa 23.03.2024 v kultúrnom dome otvorené volebné miestnosti v troch volebných okrskoch pre voličov v Dobšinej, ktorí sa rozhodli zvoliť si prezidenta Slovenskej republiky. V úvode si členovia volebných komisií prebrali a pripravili hlasovacie lístky a obálky, tiež pripravili volebné miestnosti pre voličov. Zakrátko členov komisií oficiálne privítal zástupca primátora mesta Dobšiná, Karol Horník, ktorý im zaprial veľa úspechov a stal sa aj prvým hlasujúcim. Mesto Dobšiná malo v troch volebných obvodoch zapísaných spolu 3617 oprávnených voličov, z ktorých pristúpilo k hlasovaniu 987 voličov, čo predstavuje 27,29% účasť na voľbách. Počet platných odovzdaných hlasov bol 983 pre týchto kandidátov:

1. JUDr. Andrej Danko – 3 hlasy, 2. Mgr. Patrik Dubovský, PhD. - 0 hlasov, 3. Krisztián Forró - 2 hlasy, 4. JUDr. Štefan Harabin - 153 hlasov, 5. Ing. Ivan Korčok - 248 hlasov, 6. Ing. Mgr. Marian Kotleba – 19 hlasov, 7. Dr. h.c. Ing. Ján Kubiš - 23 hlasov, 8. Mgr. Igor Matovič - 31 hlasov, 9. Mgr. Milan Náhlik – 1 hlas, 10. Ing. Peter Pellegrini - 502 hlasov, 11. Mgr. Róbert Švec – 1 hlas. Do druhého kola volieb postúpili kandidáti, ktorí získali najviac hlasov v celoslovenskom meradle a to Ing. Ivan Korčok – 42,52 % a Ing. Peter Pellegrini – 37,03 %.

Druhé kolo prezidentských volieb sa konalo v sobotu 06. apríla 2024. Celkový počet zapísaných voličov bol ako v prvom kole 3 617. Počet voličov, ktorí sa zúčastnili volieb bol 1 230, čím sa volieb prezidenta SR zúčastnilo v druhom kole 34,01 % oprávnených voličov nášho mesta. Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov predstavoval 1 223. Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov: 1. Ing. Ivan Korčok – 379 hlasov, 2. Ing. Peter Pellegrini – 844 hlasov. V celoslovenskom meradle sa víťazom volieb stal Ing. Peter Pellegrini, ktorý získal 53,1 % všetkých hlasov.

Spracoval:
Juraj Karika

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v počte 9 prípadov. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok porušenie VZN mesta Dobšiná a to voľný pohyb psa v 4 prípadoch. Zodpovedným občanom za psa bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok porušenie VZN mesta Dobšiná, nepovolený ambulantný predaj z automobilu s cudzími štátnymi ŠPZ a to 10 prípadov. Uvedením osobám bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupok proti verejnému poriadku v počte 7 prípadov. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

V mesiaci Apríl hliadky MsP počas výkonu služby riešili priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami v počte prípadov 1. Uvedené priestupky riešené v blokovom konaní.

Mestská polícia v Dobšinej

NAVŽDY NÁS OPUSTILI:

9.3.2024 - Vlasta Šarközyová, 61 rokov
28.3.2024 - Zuzana Kračúnová, 90 rokov
09.04.2024 - Peter Herčka, 53 rokov
19.04.2024 - Bartolomej Šmelko, 84 rokov

Pripomenuli sme si 79. výročie. . .

dokončenie zo str. 1

cami tiahol lampiónový sprievod so spevom a hudbou. Pred mestským domom boli prejavy vtedajších funkcionárov mesta. Na druhý deň prišli do mesta občania aj zo susedných obcí. Znovu bol zriadený veľký pochod mestom pod zástavami. A podobne to bolo i v ďalších rokoch v máji.

Na čele vždy kráčali tri dievčatá v krojoch a niesli zástavy, v strede československú, z pravej strany slovenskú, a z ľavej strany ruskú. Za nimi išla skupina partizánov, baníkov, hasičov v rovnošatách a potom občania a školská mládež pod vedením svojich učiteľov. V druhej svetovej vojne podľa oficiálnych odhadov, vyhaslo 45 až 60 miliónov životov. Z nášho mestečka sa nevrátili z tejto vojny 13 občania a tí, ktorí sa vrátili domov, mali podlomené zdravie. To všetko musí byť mementom aj pre dnešnú generáciu. Vďaka za slobodu a česť pamiatke našim hrdinom.

Text: Juraj Karika
foto: Bc. Martina Valentková

Veľkonočná výzdoba námestia

Na dvere nám zaklopali sviatky jari – Veľká noc. Okrem šibania, oblievania a hodovania patrí k Veľkej noci aj veľkonočná výzdoba. Ako každý rok aj tento sa centrum voľného času rozhodlo potešiť obyvateľov Dobšinej veľkonočnou výzdobou na námestí. Tento rok ho zdobia veľkonočné zajace a veľkonočné vajce. Za pomoc pri zhotovovaní veľkonočných zajacov ďakujeme p. K. Nohavičkovi, p. Radovanovi Žorimu, p. M. Horváthovi ml., p. E. Kozákovi, p. M. Kalmarovi,

a za prevoz p. P. Debnárikovi a pánom z MOPS hliadky.

Mgr. Lucia Horváthová, foto: J. Karika

Dni Zeme v Dobšinej plné aktivít

Deň Zeme každoročne pripadá na 22. apríla. Vznikol ako reakcia na rozsiahle poškodzovanie životného prostredia a jeho cieľom je zmierniť tieto dopady rôznymi aktivitami jednotlivcov, ale aj samospráv, ktoré sa doň zapájajú. Inak tomu nebolo ani v Dobšinej, kde sa pod záštitou Dňa Zeme zorganizovalo hneď niekoľko takýchto dní s cieľom zlepšiť naše spoločné životné prostredie. Ako prvé Mesto Dobšiná v spolupráci s Technickými službami mesta Dobšiná, s. r. o. v rámci Dňa Zeme 2024 zabezpečilo bezplatné pristavenie štyroch veľkokapacitných kontajnerov s objemom 3,5 m^3, ktoré boli rozmiestnené v uliciach nášho mesta počas štyroch dní. Kontajnery boli určené pre obyvateľov a do týchto nádob mohli umiestňovať rôzny veľkorozmerný domový odpad.

Ďalšími aktivitami sa pridali organizácie. PZ Čuntava a MO SZTP v Dobšinej dňa 13. apríla 2024 usporiadali akciu s názvom Čistenie Dobšinského chotára. Tá bola zameraná na čistenie okolitej prírody, ale aj areálu chatovej osady Alweg. Vyzbieraných boli stovky kilogramov odpadu, ktorý sa voľne nachádzal v prírode a znečisťoval ju. Začiatkom mája 2024 sa susedia na Zimnej ulici (Švarc, Bubenčík, Valentko, Krága) rozhodli, že svojpomocne vyčistia historický kamenný múr od náletových drevín a vysadia nové stromčeky. Taktiež sa pustili do opravy a celkovej renovácie četerne.

Čo to vlastne ale četerňa je? V prvom rade musíme povedať, že je to historická forma železnej, alebo liatinovej studne, do ktorej vyráža prírodný podzemný prameň. Nádrže sú u nás vyrobené z liatiny. Ako ďalej zisťujeme, všetky tieto historické studne boli v minulosti zásobované vodou z Pišla, odkiaľ do četerní pramene vyrážali. Nie je možné odhadnúť, odkedy sa v našom meste četerne používali, isté ale je, že v neposlednom rade plnili aj ochrannú úlohu pred požiarmi. Sme vďační dobrovoľníkom z nášho mesta, že na úkor svojho voľného času pomáhajú zachovávať naše historické dedičstvo vo forme týchto technických pamiatok.

Poslednou aktivitou v rámci Dní Zeme v Dobšinej bola brigáda zamestnancov Mestského úradu. Tí 09. mája 2024 v nestránkový deň v spolupráci s Technickými službami mesta a aktivačnými pracovníkmi skrášlili pomník na Námestí Troch ruží, námestie Baníkov, tiež park na Ulici SNP. V tento deň skultivovali mestskú zeleň, nasadili kvety, tiež rekonštruovali drevené vyobrazenie Sklenenej pani z Dobšinej, ktorá roky zdobí miestne námestie. Všetky tieto aktivity prispeli k tomu, aby sme žili v krajšom a čistejšom prostredí, ktoré je ale potrebné udržiavať. Spoločne dbajme na to, aby sme jednali voči prírode a sebe navzájom férovo, kde začiatkom k tomu je dodržiavanie zásad nakladania s odpadmi a zveľaďovanie okolia, v ktorom žijeme.

Text: Juraj Karika
Foto: JK, MB, JG

Tematické vyučovanie: Lepšie raz vidieť ako stokrát počuť

Lapbook je „kniha“, zložená z mnohých interaktívnych prvkov (skladačiek), ktoré spája spoločnú tému. Jednotlivé časti tejto „knihy“ obsahujú dôležité a zaujímavé informácie k téme, ktoré sa deti učia. Názov je odvodený od slov LAP = lono a BOOK = kniha, teda „kniha do lona“.

So žiakmi piateho ročníka sme počas hodín literárnej výchovy zavítali do obce „Povesťovo“. Témou boli regionálne povesti. Čítali sme si povesť z Najkrajšej knihy o Slovensku – Tajomstvo skalného sokola. V knihe si prečítame povesti o 76-tich slovenských mestách v slovenskom a anglickom jazyku. Vypočuli sme si povesť o Dobšinej: „Pozri, hrniec!“. Vyobrazené erby a fotografia mesta Dobšiná vďaka povesti ožila a predstavila kúsok historickej skutočnosti.

Vypracovali sme lapbook. Piataci vyhľadávali a triedili informácie o povesti. Pracovali s knihou a s citáciami a textom. Žiaci kombinovali logiku s kreativitou.

Oficiálny formát lapbooku ale nikde zadaný nie je. Tak to záležalo len na kreativite piatačikov, čo na jeho výrobu využili. No a výsledok stál zato, veď posúďte, akí sú žiaci tvoriví. Samozrejme odmena bola istá: 1, 1, 1, 1 – za múdrosť, tvorivosť, pracovitosť a prezentáciu pred triednym kolektívom.

Mgr. Marína Krivanská

Odchytili túlavých psov a posvietia si na neplatičov daní

Mesto Dobšiná využíva služby odchytov psov od roku 2020 prostredníctvom OZ Pomoc psíkom na východnom Slovensku. Toto občianske združenie je regionálnym centrom Slobody zvierat. Disponujú karanténnou stanicou, kde sa umiestňujú psy s neznámym zdravotným stavom, teda odobraté priamo z ulice. Prijímajú často podvyživené, týrané, zranené a choré psy. Akútnym prípadom ihneď zabezpečujú veterinárne ošetrenia, liečby a potrebné operácie.

Psy sú počas karanténnej doby pod prísnym veterinárnym dozorom. Všetky psy sú ošetrené proti vnútorným a vonkajším parazitom. Po uplynutí karanténnej doby zabezpečujú vakcinácie, kastrácie a každý psík je označený mikročipom. Po veterinárnych ošetreniach sú psy ponúkané na adopciu čo znamená, že sa nevrátia do ulíc nášho mesta, ale potešia nových majiteľov.

V roku 2024 zabezpečilo 29. apríla Mesto Dobšiná prvý odchyt psov, ktorí sa túlali v uliciach. Ako pre Dobšinské noviny uviedli

samotní prevádzkovatelia, maximálny počet na jeden odchyt je 10 psov. Záleží však na aktuálnych kapacitných možnostiach útulku a aj veľkosti plemien odchytených psov a preto sa môže ich počet niekedy odlišovať. Mesto Dobšiná preto prostredníctvom našej Mestskej polície zabezpečilo odchyt túlavých psov, kde bolo odchytených z kapacitných dôvodov teraz 6 psov. Mestská polícia bude situáciu monitorovať a v prípade potreby budú odchyty objednávané podľa aktuálnej potreby, kde ďalší je naplánovaný na mesiac máj.

Mestská polícia bude tiež dohliadať formou kontrol na neplatičov. „Len na Zimnej ulici je to 11 neplatičov daní za psa a na Novej ulici ich evidujeme 14. Títo chovatelia budú v týchto dňoch osobne navštívení a bude im odovzdané upozornenie o tom, aby psa riadne zaevidovali a poskytli mu aj adekvátnu starostlivosť vo forme veterinárnych prehliadok a očkovaní. Ak tak neučinia, budeme postupovať podľa platnej legislatívy, ktorá je v týchto prípadoch neúprosná. Nikomu sa pre dnešné sankcie neoplatí prevádzkovať nelegálne chovy a mal by si to poriadne premyslieť," dodal náčelník MsP Dobšiná, Stanislav Grančák.

Za stále sa opakujúcou situáciou premnoženia túlavých psov v meste Dobšiná, tak ako aj v iných mestách sú predovšetkým nezodpovední chovatelia, ktorí si zadovážia psa, často ho neprihlásia do evidencie, neposkytujú mu veterinárnu starostlivosť a defakto takto prevádzkujú vedome nelegálne chovy. O zvieratá sa tak často stará ulica a keďže psy nie sú čipované a ani kastrované, vytvárajú sa vhodné podmienky pre ich opätovné premnožovanie. Jeden odchyt 10 psov stredného vzrastu Mesto Dobšiná vyjde na 500 €. Nie vždy je však možné ihneď požiadavke na odchyt vyhovieť, keďže kapacity útulkov sú limitované a od samotnej požiadavky môže k reálnemu odchytu uplynúť aj niekoľko mesiacov.

Text: Juraj Karika
foto: S. Grančák

EDUMA - inovatívny online projektový deň

V triede 4.B na ZŠ Eugena Ruffínyho radi skúšame nové veci a iné spôsoby, ako sa učiť a preto sme sa nedávno zapojili do zaujímavého projektu organizácie „Eduma". Tá pre žiakov z rôznych kútov Slovenska pripravila online projektové dni. Predchádzalo im online školenie pre učiteľov, kde sme sa dozvedeli všetky potrebné informácie pre prípravu projektového dňa, ale aj mnoho iných zaujímavých a podnetných aktivít. Najvzácnejšou skúsenosťou však bolo stretnutie so „živou knihou" Rebeccou, ktorá sa neskôr, počas projektových dní, predstavila aj deťom.

V projektový deň sme hneď od rána usilovne pripravovali triedu, počítač, reproduktory, lavice, potrebný materiál, aby sme sa bez problémov mohli pripojiť, vidieť a počuť so spolužiakmi z iných škôl, ich pani učiteľkami, so Janette Motlovou (zakladateľka Eduma a tiež riaditeľka VÚDPaP), jej kolegyňami a so živou knihou Rebeccou.

Počas dňa sme spoločne vytvorili niekoľko malých projektov, ktoré boli rôznorodého druhu aj zamerania. Deti ich priebežne prezentovali ostatným účastníkom prostredníctvom webkamery. Napriek počiatočnému ostychu verejne prezentovať svoje názory, v takejto neznámej forme, štvrtáci dokázali zrozumiteľne formulovať závery a výstupy svojich aktivít a ich vnímanie sveta bolo jedným z jedinečných kúskov tejto rozmanitej virtuálnej komunity.

Najsilnejším momentom bolo pre mnohých stretnutie s Rebeccou, ktorej životný príbeh bol pre žiakov nesmierne inšpiratívny a ponúkol mnohé zamyslenia o ktorých sme dlho a živo diskutovali. Na záver mali deti napísať Rebecce odkaz. Obsah lístočkov pre ňu prezradil, že na toto čarovné stretnutie štvrtáci len tak ľahko nezabudnú a že empatiu a vcítenie do iného vedia bez problémov použiť aj pri stretnutí „cez obrazovku".

Človek by si myslel, že v tejto pretechnizovanej dobe bude online priestor príliš neosobný na silné zážitky, opak je však pravdou. Ak sa stretnú zanietení ľudia s dobrou myšlienkou, záujmom a pozitívnou energiou, môže byť výsledkom úžasný projektový deň, v ktorom sme si precvičili slovenčinu, písomný aj hovorený prejav, formuláciu a kladenie vhodných otázok, kreativitu pri tvorbe textu, čítanie a počúvanie s porozumením, no aj kritické myslenie, empatiu a riešenie problémov.

Ďakujeme za to, že sa môžeme zapájať aj do takýchto zážitkových foriem vzdelávania a veríme, že Rebecca, ktorá deti očarila, prijme naše pozvanie k nám do triedy.

PaedDr. Erika Spiššáková

Dni Mesta Dobšiná a XXX.

Dni Mesta Dobšiná zahájili pohybové aktivity a maliarsky plenér pre deti a mládež.

Stavanie mája na ploche Námestia baníkov v Dobšinej.

Celkovo sa do tohtoročného Behu ulicami mesta Dobšiná zapojilo 466 bežcov.

Remeselný jarmok prilákal mnohých obyvateľov.

Najvyššími mestskými oceneniami boli ocenení: Anna Macková, Emil Šmelko, Milan Lenkey Mgr. Janka Horváthová a Dobšinky.

Návštevníci mohli vidieť aj bohatý program detí z miestnych školských zariadení a občianskych združení.

Dobšinské turíčne sviatky

Foto na dvojstrane: Juraj KARIKA

Podvečerné vystúpenie FS Gemer na námestí.

Uvedenie do života knihy Nezameniteľný život od autora Milana Šmelka.

Hlavný hosť, skupina Ščamba roztancovala, ale aj rozosmiala každého na ploche námestia.

Domáca skupina Vabank2 priniesla plejádu známych hitov

Vyvrcholením vydareného Majálesu bola penová show.

Turíčne oslavy zavŕšili tradície baníckej histórie nášho mesta.

13 MATEMATICKÝCH PRÍBEHOV

13 matematických príbehov je kniha, ktorá obsahuje malé literárne diela, ktoré obsahujú matematické pojmy a jednu alebo viac matematických úloh. Prekážkami pre hrdinov príbehu sú matematické úlohy, ktoré sú súčasťou deja. Čitatelia sú motivovaní tieto úlohy vyriešiť. Príbehy a úlohy k nim sú určené pre žiakov a žiačky 3. – 9. ročníka ZŠ a pre každého, kto má rád čísla či hlavolamy, bez rozdielu veku.

Publikácia je pokračovaním legendárnej knihy 16 matematických príbehov, ktorá vyšla v r. 1983 a jej hlavným autorom je prof. RNDr. Milan Hejný, CSc. Niektoré príbehy sú prevzaté a upravené z pôvodnej knihy, ďalšie sú celkom nové. Posledný príbeh, ktorý bol vybratý z viacerých žiackych príbehov prihlásených do súťaže ako najvydarenejší, napísali naše tri žiačky Základnej školy Eugena Ruffínyho v Dobšinej Ema Bao Anh Le Huu, Lucia Horváthová a Zuzana Lefflerová.

Táto kniha bola vydaná v decembri r. 2023 a oficiálne bola pokrstená 22.3.2024 na úvodnej prednáške konferencie UČÍME PRE ŽIVOT 2024 v Poprade, ktorej sa zúčastnil aj štátny tajomník Ministerstva školstva Slavomír Partila a viac ako 370 pedagógov z celého Slovenska. Na tento krst knihy boli pozvané aj naše žiačky, ako autorky príbehu Dobšinská ľadová jaskyňa. Kniha bola pokrstená hracími kockami, z ktorých dievčatá dostali po jednej na pamiatku. Účastníkom konferencie sa po samotnom krste knihy prihovoril cez video nahrávku aj sám prof. RNDr. Milan Hejný, CSc.

Táto slávnostná udalosť bola odmenou pre naše žiačky a veríme, že aj ďalšou inšpiráciou k tvorivosti. Knihe prajeme veľa čitateľov, ktorí pri jej čítaní a riešení úloh zažijú veľa zábavy.

Mgr. Mária Hutníková
Mgr. Zuzana Lefflerová

Z činnosti mestských dobrovoľných hasičov

Zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi zveril časť výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi obciam a mestám. Mesto Dobšiná v zmysle § 23 citovaného zákona vykonalo preventívne protipožiarne kontroly za účelom preverenia dodržiavania povinností na úseku ochrany pred požiarmi v objektoch a priestoroch fyzických osôb, právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb, kde nevykonáva dozor Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rožňave.

V súlade s § 23 a § 24 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva č. 73-23/II-2023-MsZ poveril primátor mesta Dobšiná vykonávaním preventívnych protipožiarnych kontrol technika požiarnej ochrany Věru Krížovú a členov Dobrovoľného hasičského zboru v Dobšinej, ktorí absolvovali školenie na vykonávanie týchto kontrol prostredníctvom technika požiarnej ochrany. Mesto vytvorilo na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol jednu kontrolnú skupinu. Za vedúceho kontrolnej skupiny mesto ustanovilo Michala Nehrera, členom kontrolnej skupiny je Marián Jalč.

Preventívne protipožiarne kontroly boli vykonávané v čase od 7. októbra 2023 do 18. decembra 2023. O predmete a účele preventívnych protipožiarnych kontrol boli kontrolované subjekty vopred informované prostredníctvom mestského rozhlasu a miestnej tlače „Dobšinských novín“. Kontrolované boli subjekty uvedené v ročnom pláne

preventívnych protipožiarnych kontrol na rok 2023. Preventívne protipožiarne kontroly boli vykonané podľa ročného plánu na uliciach: Budovateľskej, Jarkovej, Hronskej, Slnečnej, Banskej P. J. Šafárika, Lesnej, Partizánskej. V kalendárnom roku 2023 bolo skontrolovaných 194 nehnuteľností podľa ročného plánu na rok 2023.

Z každej protipožiarnej kontroly bol vypracovaný záznam o kontrole. Objektov, kde neboli zistené nedostatky bolo 189. V 5-tich objektoch boli zistené nedostatky, ktoré neboli bezprostredne odstránené a môžu mať vplyv na vznik požiaru. Konkrétne nedostatky z kontrolovaných objektov boli spísané formou zápisníc. Mesto Dobšiná na základe zápisníc, rozhodnutím uložilo opatrenia a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov. Lehota na odstránenie nedostatkov bola určená do 30. júna 2024. Po uplynutí lehoty budú vykonané následné protipožiarne kontroly. Ak sa pri následnej protipožiarnej kontrole zistí, že nedostatky odstránené neboli, Mesto Dobšiná o tom upovedomí Okresné riaditeľstvo HaZZ v Rožňave. V roku 2024 budú kontrolované objekty na Ulici SNP od čísla 479 po číslo 630 a na Záhradnej ulici od čísla domu 725 po číslo 764.

DHZ momentálne pozostáva z 24-roch členov. Devätnásť členov spĺňa podmienku odbornej spôsobilosti na výkon činnosti v hasičskej jednotke. Pre piatich členov DHZ je potrebné zabezpečiť základnú odbornú prípravu člena DHZ. V roku 2023 členovia DHZ zasahovali pri jednom požiari a piatich technických zásahoch. V rámci zdokonaľovacej prípravy bolo v hasičskej jednotke uskutočnených v roku 2023 - 12 cvičení. Členovia DHZ v rámci svojej činnosti vykonávajú aj údržbu a kontrolu hasičskej techniky v rozsahu a časových intervaloch stanovených výrobcom hasičskej techniky s dôrazom na akcieschopnosť zásahových vozidiel. V roku 2023 bola vykonaná periodická prehliadka hasičského vozidla IVECO Daily.

Dobrovoľný hasičský zbor mesta Dobšiná získal v roku 2023 paušálnu finančnú podporu 3 000 € z prostriedkov Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Poskytnutá dotácia bola použitá na vykonanie servisnej prehliadky vozidla IVECO Daily, na nákup pracovných odevov, výzbroje a technických zariadení pre hasičskú jednotku.

Text: Ivan Garan, foto: JK

Bádatelia peňazí - Global Money Week

Naša Spojená škola v Dobšinej sa zapojila koncom marca 2024 do medzinárodnej kampane Global Money Week 2024. Cieľom tejto kampane bolo zrealizovať počas týždňa peňazí (18.-24. marec) vzdelávaciu aktivitu zameranú na zvýšenie úrovne finančnej gramotnosti na našej škole. Najprv sme sa so žiakmi pomocou prezentácie naučili všetky základné informácie o peniazoch - čo sú to peniaze, ako vznikli peniaze, aké sú možnosti platenia, čo je to práca a príjem.

Po úvodnom vzdelávaní sme sa so žiakmi rozdelili do skupín a zahrali sme si hru Vyhrali sme milión! - ich úlohou bolo rozumne investovať peniaze a dohodnúť sa v skupine ako a načo by peniaze minuli. Následne jeden zo skupiny odprezentoval svoje investované peniaze. Prácou v skupine sme pokračovali a zamerali sme sa na šetrenie peňazí. V rámci tejto aktivity nám žiaci 6. ročníka vyrobili pokladničky, do ktorých si môžu žiaci začať šetriť svoje peniaze.

Žiaci pokračovali vo svojej dnešnej vzdelávacej aktivite a ocitli sa v obchode. Najprv si však vyrobili papierové peniaze, aby mali s čím v obchode platiť. Žiaci sa hrali na obchod - kupovali si potraviny, platili pri pokladni, dokladali tovar do regálov a mali sme samozrejme aj vedúceho predajne. Bádatelia peňazí už boli takmer v cieli vzdelávania, ale čakalo ich prekvapenie. Keďže nám dnes počasie prialo, tak sme sa vonku zahrali a ryžovali sme peniaze.

Síce boli deti špinavé od piesku, hliny a vody, ale to šťastie v ich očiach, keď našli peniaze bolo na nezaplatenie. Tak, ako v práci dostávame po odpracovaní výplatu, tak aj naši žiaci dostali od koordinátora finančnej gramotnosti za dnešnú prácu výplatu v podobe papierového kvietku so sladkou odmenou za dnešnú aktivitu a snahu zvýšiť svoju úroveň finančnej gramotnosti.

Mgr. Petra Sarnovská

Ruffínyiho noc na základnej škole

Noc, keď spíme sladko v našej postieľke doma, je úplne iná, ako tá, ktorá nesie meno známeho človeka – Ing. Eugena Ruffínyiho. Zmyslom noci bolo pripraviť žiakom taký program, aby sa cítili ako v iskrivej kráse podzemného kráľovstva. Zažili niečo čarovné, vzrušujúce, tajomné a hravé, jednoducho strávili noc, na ktorú tak skoro nezabudnú. Tento školský rok sme sa rozhodli my učitelia spolu s našimi žiakmi tráviť Ruffínyiho noc v škole.

Program otvárala p. učiteľka Marína Krivanská, p. učiteľka Soňa Plutová, Tatiana Tomková – pracovníčka DMS v Rožňave, Zlatica Bachňáková - predsedníčka MO MS Dobšiná . Nasledoval pietny akt položenia venca k pamätníku. Vystúpil aj SPEVÁCKY SÚBOR DOBŠINKY s krásnymi piesňami.

V priestoroch spoločenskej miestnosti sme privítali vzácneho hosťa –Michala Smetanku. Je multiinštrumentalista, výrobca ľudových hudobných nástrojov, hudobník a pedagóg. Zameriava sa na výrobu pôvodných ľudových hudobných nástrojov z karpatského regiónu, na ktorých hráva od roku 1996. Predviedol nám hudobné nástroje .V jeho interpretačnom repertoári dominovali pôvodné piesne zo Spiša a Šariša, najmä tie, ktoré sa viažu k pastierskej kultúre. Tento program mal veľký úspech, ocenili ho žiaci i učitelia a samotní speváci zo spevokolu . Všetci mali veľkú radosť a zábavu.

Všetkých žiakov sme rozdelili do zmiešaných skupín, v ktorých súťažili a získavali potrebné indície pre svoje družstvo. V prvej časti programu sme sa naučili niečo o „Veľkom jaskyniarovi“, cez povesť, v ktorej sme zisťovali dôležité informácie zo života Ing. Eugena Ruffínyiho. S pani učiteľkou Ivetou Hroncovou tvorili „ lapbook“ – povesť o vzniku Dobšinskej ľadovej jaskyne.

Ďalšie súťaže boli tímové – v priestoroch telocvične, ktoré pripravila pani učiteľka Zuzana Lefflerová. Každá skupinka mala súťažiť v rôznych disciplínach.

Všetci sme sa tešili na nočnú hru, ktorá by nemala v takúto noc chýbať, a tak nám pani vychovávateľky – Slávka Horváthová a Zuzka Hudáková urobili ligotavú atmosféru a žiaci museli hľadať ukryté indície a poklad . Najlepšia skupina získala sladkú odmenu.

Menšie deti si priniesli aj svojich rozprávkových kamarátov plyšáčikov, ktorí ich odprevádzali do spacákovej postieľky. Niektorí žiaci si zabezpečili nafukovačky, aby sa im v noci spalo rozprávkovo. Niektorí potom ešte spievali, niektorí tancovali, ale spať sa išlo až nad ránom.

K zdarnému priebehu tohto podujatia prispeli aj naši starší spolužiaci, ktorí nám pripravili sladké prekvapenie v podobe chutnej tortičky. Za všetko, čo sme prežili počas noci, patrí veľké ĎAKUJEME všetkým žiakom, pani učiteľkám a pani vychovávateľkám.

Mgr. Marína Krivanská
Mgr. Soňa Plutová

FPU podporil nákup kníh do knižnice v Dobšinej

Mesto Dobšiná sa aj v roku 2023 uchádzalo o poskytnutie dotácie v rámci výzvy Fondu na podporu umenia (ďalej FPU), v programe 5.1.4. – Akvizícia knižníc, podaním žiadosti o poskytnutie dotácie. Projekt s názvom „Knihy sú najstálejším priateľom, najmúdrejším poradcom a najtrpezlivejším učiteľom“ bol FPU podporený sumou vo výške 1000,--Eur.

Pomocou získaných finančných prostriedkov sme doplnili knižničný fond o literatúru rôzneho žánru a pre rôzne vekové kategórie čitateľov. Z poskytnutej dotácie bolo zakúpených 74 ks kníh, ktoré rozšírili knižničný fond na oddelení beletrie, detskej i náučnej literatúry.

fond na podporu umenia

Projekt Mestskej knižnice v Dobšinej z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Marec mesiac knihy v Mestskej knižnici

Nesúď knihu podľa obalu. V priebehu Marca mesiaca knihy sme sa v Mestskej knižnici Dobšiná na besedách venovali práve tejto téme. Knižnicu navštívili žiaci našich škôl rôznych vekových kategórií. Počas besedy mali možnosť prejsť sa uličkami pomedzi knihy a vybrať si jednu a to takú, ktorá ich najviac zaujme. Pri rozhodovaní sa akú knihu budeme najbližšie čítať, často siahame po takej, ktorej obálka nás vizuálne zaujme. Pútavý obal knihy však nemusí stále znamenať to, že nás kniha zaujme aj obsahovo. A to, si mali možnosť overiť aj samotní študenti. Vo väčšine prípadov zistili, že si vybrali knihu, ktorá sa im páčila a však obsahovo sa vôbec nespájala s obrázkom na obálke knihy. Takáto na prvý pohľad nudná aktivita sa

v závere ukázala ako veľmi náučná. Veríme, že napomohla študentom k tomu, aby v budúcnosti pri výbere obálku knihy očami vnímali, ale naopak obsah knihy očami aj čítali.

Beseda so samotným autorom veľa krát napomôže čitateľom priblížiť celý proces toho, ako taká kniha vôbec vzniká a koľko času, síl a práce je za tým. Spolu s členkami Jednoty dôchodcov Slovenska sme v priestoroch knižnice mali možnosť privítať pani Máriu Rybárovú, ktorá prijala pozvanie a priblížila nám, ako vznikala jedna z najžiadanejších kníh v Dobšinej a to kniha „Čo varia Dobšinky“, ktorú zozbierali členky záujmového útvaru Regionálna gastronómia pri CVČ Dobšiná. Dúfame, že sa takáto beseda všetkým zúčastneným páčila a cítili sa u nás príjemne.

V závere by sme veľmi radi poďakovali každému, kto sa v Marci v našej knižnici zastavil alebo sa zúčastnil besedy. Knižnice sú už od nepamäti domovom mnohých kníh. Ukrývajú v sebe príbehy hrdinov a hrdiniek plné pocitov radosti, šťastia ale aj smútku a starostí. Mestská knižnica v Dobšinej nie je výnimkou. Preto sa budeme tešiť na každého, kto sa rozhodne navštíviť nás opäť.

Text: Bc. Martina Valentková, foto: JK

Medzinárodný Svetový deň Rómov aj v Dobšinej

Medzinárodný deň Rómov každoročne pripadá na 8. apríla. Tento deň bol vyhlásený v roku 1990 na 4. kongrese Medzinárodnej rómskej únie a je oslavou rómskej kultúry ako aj jej vplyvov na oblasti hudby, divadla, literatúry a tanca. Pri tejto príležitosti sa v jednotlivých európskych krajinách konajú rozličné kultúrne podujatia, prostredníctvom ktorých si tento deň pripomínajú nielen Rómovia. Naše Komunitné centrum v Dobšinej si uvedomuje, že Deň Rómov je o podpore a budovaní rómskej identity a taktiež je to príležitosť prezentovať rómsku kultúru majoritnej spoločnosti, čím sa budujú vzájomné mosty.

Každoročne v spolupráci s mestom Dobšiná, v tento deň pripravujeme zaujímavý program a inak tomu nebolo ani teraz. Program sme pripravili v divadelnej sále kultúrneho domu v Dobšinej. Sme veľmi radi, že tohto roku prijal naše pozvanie divadelný súbor Romathan z Košíc, ktorý sa nám svojim vystúpením plným pohybu, spevu a majstrovskou hrou postaral o krásny kultúrny zážitok. Veľmi pekne ďakujeme všetkým zúčastneným a pani Mgr. Vierke Bubenčíkovej a jej synovi, ktorí toto kultúrne podujatie otvorili a priblížili historické súvislosti tohto dňa.

Tím KC Dobšiná, foto: J. Karika

Pripomenuli sme si Deň učiteľov

V stredu 27. marca 2024 sa uskutočnilo pri príležitosti Dňa učiteľov ich slávnostné prijatie v priestoroch historickej radnice mesta Dobšiná. V tento deň sa zišli riaditelia a zástupcovia učiteľov, ktorí pôsobia na území mesta Dobšiná o 10.-tej hodine v sobášnej sieni mesta. V uvoľnenej atmosfére za sprievodného kultúrneho programu, ktorý pripravili pedagógovia ZUŠ Dobšiná, boli prijatí zástupcom primátora, Karolom Horníkom, ktorý vyzdvihol a ocenil ich náročnú prácu, ktorou denne prispievajú k tomu, aby formovali našu budúcnosť – mladých ľudí.

Deň učiteľov sa v Slovenskej republike slávi ako spomienka na narodenie Jána Amosa Komenského (28.3.1592) od roku 1955, ale v iných krajinách sveta si pedagogickí pracovníci svoj deň pripomínajú 5. októbra. J. A. Komenský sa zaradil k najvýznamnejším pedagogickým osobnostiam v dejinách. Jeho hlavným cieľom bolo poskytnutie vzdelania pre všetkých, bez ohľadu na rasu, či sociálne postavenie. Vynucoval si osobitý prístup k žiakovi, ale taktiež vyučovanie v jeho materinskom jazyku, čo bolo napríklad v dobách hlbokej maďarizácie doslovne neprístojnou požiadavkou. Veril v to, že vzdelanie a škola robí človeka lepším. V jeho šľapajach a činoch, ktoré sú i dnes pre mnohých vzorom, pokračujú vyučujúci dodnes. Presne to aj dnes vyzdvihol Karol Horník vo svojom príhovore, kde citoval zásady a cnosti, ktoré spísal J. A. Komenský a zaprial našim učiteľom veľa zdravia a odhodlania.

Na stretnutí boli zástupcom primátora, Karolom Horníkom, zástupcami zboru pre občianske záležitosti a vedúcej Školského úradu v Dobšinej, Mgr. Moniky Dúdorovej ocenení pedagógovia, ktorí sa svojou dlhoročnou prácou a často na úkor svojich osobných životov venovali svojim žiakom a škole. Pri tejto príležitosti boli preto udelené v roku 2024 plakety Jána Amosa Komenského týmto ôsmim pedagógom pôsobiacim na území nášho mesta. Spojená škola: Mgr. Anna Kavková, Janka Horníková. Centrum pre deti a rodiny: Mária Garanová Krišťáková, SOŠ techniky a služieb: RNDr. Viera Hroncová, Mgr. František Pamula. ZŠ E.Ruffínyho Dobšiná: RNDr. Eleonóra Liptáková, Ing. Janka Liptáková, Mgr. Branislav Šmelko. Našim učiteľom blahoželáme a prajeme veľa síl a motivácie v ich neľahkej práci.

Text: Juraj Karika

Dobšiná a tragický 25. marec 1942

Listujúc v kalendári zastavila som sa pri dátume 25. marec. Čo sa v tento deň pred osemdesiatimi dvoma rokmi stalo? V stredu večer o dvadsiatej hodine a dvadsiatej minúte vypravili z Popradu prvý transport slovenských židovských dievčat a žien do koncentračného tábora v Osvienčime. Bolo ich tisíc natlačených v nákladných vagónoch pre dobytok, pritom netušili, aké peklo ich tam čaká. Domnievali sa, že idú pracovať do Poľska. Čakala ich tam nielen ťažká fyzická práca, ale aj hlad, zima, choroby, týranie, ponižovanie, úplné vyčerpanie a väčšinu z nich smrť. Neľudské podmienky prežilo z nich necelých dvadsať.

Dievčatá a mladé ženy z Dobšinej do tohto transportu neboli zaradené. Časť z nich do Osvienčimu deportovali spolu s mladými mužmi 3. apríla 1942 cez zberný tábor v Poprade. Niekoľkým sa podarilo ešte počas sústredenia ujsť, ilegálne prejsť do Maďarska, alebo sa ukryť v okolitých lesoch. Koncom apríla odvliekli miestni žandári a príslušníci Hlinkovej gardy niekoľko židovských rodín z Dobšinej do zberného tábora v Poprade, odkiaľ ich postupne deportovali do táborov smrti. Ďalší transport, v ktorom boli dievčatá a mladé ženy z Dobšinej, odišiel do Osvienčimu zo Žiliny 23. júla 1942. Dodnes nie je žiadna správa o tom, či sa niektorej z nich podarilo prežiť.

Zo 150 židovských občanov, ktorí žili v Dobšinej roku 1939, sa vrátilo po vojne 27, no z dievčat a mladých žien ani jedna. Na dobovej fotografii z Dobšinej sú odfotené mladé ženy z rodiny Sajovitzovej, Sternovej, Frishmannovej a Weissovej.

Osvienčim, po nemecky Auschwit, bol najväčší vyhladzovací tábor v dobe druhej svetovej vojny. Zo Slovenska v ňom, ale aj iných koncentračných táboroch, zahynulo okolo 70 000 občanov židovského pôvodu. Tento príspevok je spomienkou na tieto nevinné obete a zároveň mementom toho, čo sa už nikdy nesmie opakovať.

Kto nesie vinu za tieto zločiny proti ľudskosti ? Ľudácky režim na Slovensku, Hlinkova slovenská ľudová strana na čele s jej predsedom a zároveň prezidentom ThDr. Jozefom Tisom. Taktiež Vojtech Tuka, predseda vlády, ktorý v mene slovenskej vlády súhlasil s násilným vysídlením Židov zo Slovenska aj s kolonizačným poplatkom (na hradenie „osídľovacích nákladov“) v hodnote 500.- ríšskych mariek, ktoré vláda zaplatila za každého deportovaného.

Mgr. Anna Lenkeyová

Kňazské rekolekcie rožňavského a muránskeho dekanátu

Po Veľkej noci sa v stredu 3. apríla konalo spoločné stretnutie kňazov rožňavského a muránskeho dekanátu za prítomnosti rožňavského diecézneho biskupa Mons. Stanislava Stolárika. Rekolekcie sa zúčastnilo 15 kňazov spolu s otcom biskupom a kancelárom biskupského úradu. Stretnutie začalo sv. omšou o 9.30 vo farskom Rímskokatolíckom kostole sv. Františka Xaverského. Po nej sme sa presunuli do zasadačky mestského úradu, kde sa uskutočnila pracovná časť. Po skončení pracovnej časti sme sa presunuli do vinárne a strávili čas pri dobrom obede v bratskom spoločenstve. Ďakujem Pánu Bohu, veriacim, ktorí prišli vytvoriť spoločenstvo modlitby na sv. omši a v neposlednom rade pánu zastupujúcemu primátorovi a jeho spolupracovníkom za možnosť uskutočniť toto stretnutie v priestoroch radnice mesta.

Vysluhovanie sviatosti birmovania

Dňa 5. mája sme privítali v našej farnosti vzácneho hosťa, otca biskupa. Mons. Stanislava Stolárika, ktorý prišiel vyslúžiť sviatosť birmovania šiestim birmovancom. Boli to študenti strednej a vysokých škôl a tri dospelé matky rodín. V úvode sv. omše privítali otca biskupa rodičia birmovancov spolu s miestnym pánom farárom. Po prečítaní Božieho slova nasledovalo predstavenie birmovancov a samotnej prípravy, ktorá sa začala vo februári minulého roka. Po kázni otca biskupa kandidáti prijali sviatosť birmovania prostredníctvom jeho modlitby a pomazania olejom na čele. Prijali v nej plnosť darov Ducha Svätého a stali sa tak dospelými kresťanmi vo viere, aby sa aktívne zúčastňovali na živote farnosti a celej Cirkvi. Potom si obnovili svoje krstné sľuby. V závere sv. omše sa birmovanci poďakovali otcovi biskupovi, že prišiel medzi nás, udelil im sviatosť birmovania a povzbudil nás v živote viery. Tiež sa poďakovali miestnemu duchovnému otcovi Marekovi Sopkovi za duchovné vedenie a priateľskú atmosféru, v ktorej sa príprava odohrávala.

Na slávnosti birmovania sa zúčastnili aj duchovný otec zo Štítnika Zbigniew Slawek, Vladimír Štang, toho času na dôchodku v Bindte a kancelár biskupského úradu Peter Kovalič. Po požehnaní sme sa v sprievode odobrali ku misijnému krížu a do farskej záhrady, kde sme spolu pobudli pri farskom agapé. Bola to výnimočná chvíľa zotrvať v rozhovore a spoločenstve s otcom biskupom a ostatnými farníkmi. Pri tejto príležitosti sa chcem úprimne poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave birmovania. Nech vám to dobrotivý Pán odmení večným životom.

Ekumenická pobožnosť – Turíce

Na Turíce si pripomíname zoslanie Ducha Svätého na apoštolov, ktorí zotrvávali na modlitbách spolu s Pannou Máriou vo večeradle a očakávali prisľúbeného Tešiteľa. Je to prísľub Pána, že takto zostane s nami naveky a nenechá nás osamote. Aj tento rok sme sa bratia katolíci a evanjelici stretli na ekumenickej pobožnosti v evanjelickom kostole v sobotu 18. mája popoludní. Spoločným posolstvom pre všetkých bola „myšlienka zjednotenia sa a pokoja“ v spoločenstve modlitby: viery, nádeje a lásky k Bohu a blížnym v dnešných rozbúrených časoch. K veriacim sa prihovoril miestny katolícky farár Marek Sopko a evajelický farár Radoslav Gdovin. Všetkým, ktorí prišli vytvoriť spoločenstvo modlitby patrí úprimná vďaka.

ThDr. Marek Sopko PhD.

Školská stolnotenisová liga 2023/2024

Dňa 13.3.2024 sa na ZŠ v Dobšinej konalo súťažné kolo v Školskej stolnotenisovej lige kde som bol pozvaný ako člen komisie školstva, telovýchovy, športu a kultúry pri MsZ v Dobšinej pánom Vladimírom Lenkeyom a pánom riaditeľom ZŠ Dobšiná, Mgr. Jaroslavom Hutníkom. Sily na tomto športovom podujatí si zmerali žiaci zo ZŠ v Dobšinej, Spojenej školy z Dobšinej, Reedukačného centra Mlynky-Biele Vody a zo ZŠ v Štítniku. Po úvodnom príhovore pána Lenkeya a rozlosovaní , boli súťažiaci rozdelení do skupín a začali medzi sebou súťažiť.

Zápasy sa niesli v duchu fairplay a vládla tam výborná atmosféra. Za organizáciu podujatia môžem len vyjadriť veľkú spokojnosť. Preto chcem poďakovať organizátorovi tohto podujatia pánovi Vladimírovi Lenkeyovi a Mgr. Jarovi Hutníkovi za prípravu tohto podujatia a hlavne za prácu s našimi deťmi, ktorým sa venujú vo svojom voľnom čase. Verím, že spolu s vedením mesta a poslancami MsZ v Dobšinej im budeme tiež nápomocní. Najväčšie ďakujem patrí všetkým súťažiacim žiakom, že svoj voľný čas trávili športom. Výsledky: 1. Ladislav Ferko, 2. Ján Gono, 3. Maroš Mako a Martin Bartko.

Stanislav Grančák

Čokoládová tretra 2024

Základom všetkých športov je beh. Na území Českej republiky sa takmer nepretržite od roku 1961 koná prestížny medzinárodný atletický míting IAAF World Challenge Zlatá tretra Ostrava. Od jeho začiatku je jeho súčasťou projekt Čokoládová tretra, ktorá je v mnohých ohľadoch výnimočná, je zameraná na deti 1. stupňa ZŠ (od 6 do 11 rokov) aj mimo štruktúry atletických oddielov. Čokoládovej tretry sa zúčastňujú deti aj z Česka a Poľska.

Dve prváčky našej školy, Veronika Kašparová a Simona Vikartovská, sa zúčastnili štvrťfinále Čokoládovej tretry v Košiciach, ktoré sa uskutočnilo 14. mája. Naše žiačky bojovali v silnej konkurencii detí z Košického kraja, nechali za sebou viaceré atlétky športových klubov. Veronika Kašparová sa z viac ako 70 atlétiek v kategórii behu na 100 m umiestnila na úžasnom 2. mieste s časom 18:55 a nominovala sa na celoslovenské kolo. Celoslovenské kolo sa uskutočnilo 20. mája 2024 opäť v Košiciach na atletickom štadióne FK Slávia TUKE, zúčastnilo sa ho 190 najrýchlejších bežcov do 11 rokov zo Slovenska, odhodlaných zmerať si svoje sily. Naša žiačka Veronika postúpila z 5. miesta z časom 18:08 na medzinárodné semifinále Čokoládovej tretry 2024 v Ostrave.

Čokotretra je projekt, ktorý motivuje deti športovať a snívať, preto všetci zúčastnení boli odmenení čokoládovou medailou, získali cenné skúsenosti, stretli ambasádorky projektu Danku a Janku Velďákové - bývalé Slovenské atlétky a dnes trénerky. V Košickom finále mohli pozorovať tréning nášho úspešného športovca a reprezentanta – bežca Jána Volka .

Našim žiačkam prajeme ešte veľa ďalších športových úspechov - každý sen sa môže stať raz skutočnosťou, stačí len malý krôčik.

Mgr. Zuzana Lefflerová

Dobšinské noviny

DOBŠINSKÉ NOVINY – vydáva Mesto Dobšiná, ul. SNP 554, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č. 58–7/V.–2007 IČO: 00328197. Vychádza 6x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, ISSN 1338-7375, **Šéfredaktor:** Bc. Martina Valentková, **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Anna Lenkeyová, Ing. Janka Liptáková, Štefánia Heutschyová, **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, Mob: +421918615188 Mail: dobsinske.noviny@dobsina.sk, **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, www.digitalpro.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!